

Från modembrus till molnhot: informationssäkerhetens evolution

2026-05-05, KommITS

När Lotta ber, så levererar man!
...det är sen gammalt...

Agenda

- De senaste 30 åren
- Idag
- De kommande 30 åren

De senaste 30 åren...ish

*"A long time ago in
a galaxy far, far
away...."*

SVERIGES
RIKSDAG

Start > Dokument & lagar > Sekretesslag (1980:10)

Sekretesslag (1980:100)

SVERIGES
RIKSDAG

< Tillb

Betänkande 1987/88:FöU1

om ADB-sårbarhet och ADB-säkerhet

Förvarsutskottets betänkande

1987/88:1

om ADB-sårbarhet och ADB-säkerhet

Sammanfattning

I betänkandet behandlas tre motioner som tar upp olika synpunkter på förslaget med anknytning till frågor om ADB-sårbarhet och ADB-säkerhet. Utskottet föreslår med anledning av motionsyrkanden rörande ADB-sårbarhet för handläggning av ADB-sårbarhetsfrågorna att riksdagen som uttrycker sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört om viktiga uppgifter på ADB-säkerhetsområdet för överstyrelsen för civil försvar (ÖCB). I övrigt föreslår utskottet att motionerna avslås av riksdagen.

1998

Hem-pc-reformen kickar igång: Nu ska alla kunna ha en dator hemma

Alla ska kunna ta del av den nya tekniken. Tack vare hem-pc-reformen får en miljon svenskar sin första dator.

Satsningen är inte unik, utan både LO och TCO har redan tidigare erbjudit medlemmar att köpa datorpaket med pressade priser. Men nu får alla (med jobb) vara med.

Idén är ett förslag från [It-kommissionen](#) för att hitta en lösning för att få ut datorer i vanliga folks hem. Kommunikationsminister [Ines Uusmann](#) är den som övertygar finansdepartementet om satsningen.

En miljon svenskar får sin första dator med hem-pc-reformen

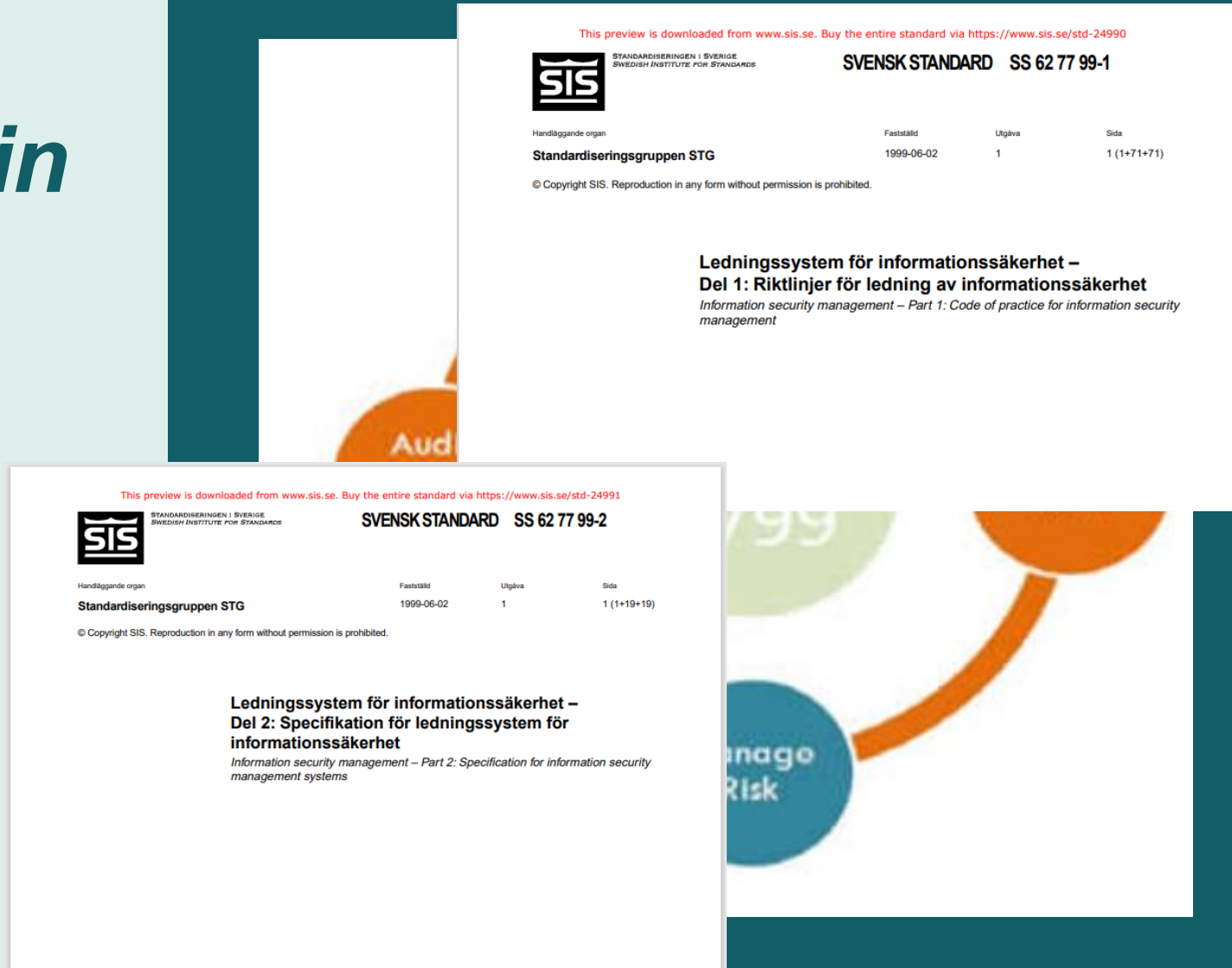
*"A long time ago in
a galaxy far, far
away...."*

"Nyckeln"

"A long time ago in
a galaxy far, far
away...."

- ADB-säkerhet blev
informationssäkerhet

"A long time ago in a galaxy far, far away...."

- ADB-säkerhet blev informationssäkerhet
- ...då kom paniken...!

Den förutspådda datakraschen vid millennieskiftet 2000

IDA FELLMAN

16.9.2014 16:32 · Uppdaterad 31.12.2019 10:11

Kommer datorn att stanna? Mikrovågsugnen att kallna? Kärnkraftverk att explodera? Det var med skräck och bävan världen inväntade 2000-talet. Millenniebuggen hotade att krascha alla vitala datorsystem och samhällsfunktioner vid nyåret 2000.

Redan 1995 började man tala om att datorerna inte skulle klara av millennieskiftet. Millenniebuggen, 2000-problemet eller Y2K-problemet avser en brist i datorprogram och datasystem som kunde innebära att

"A long time ago in a galaxy far, far away...."

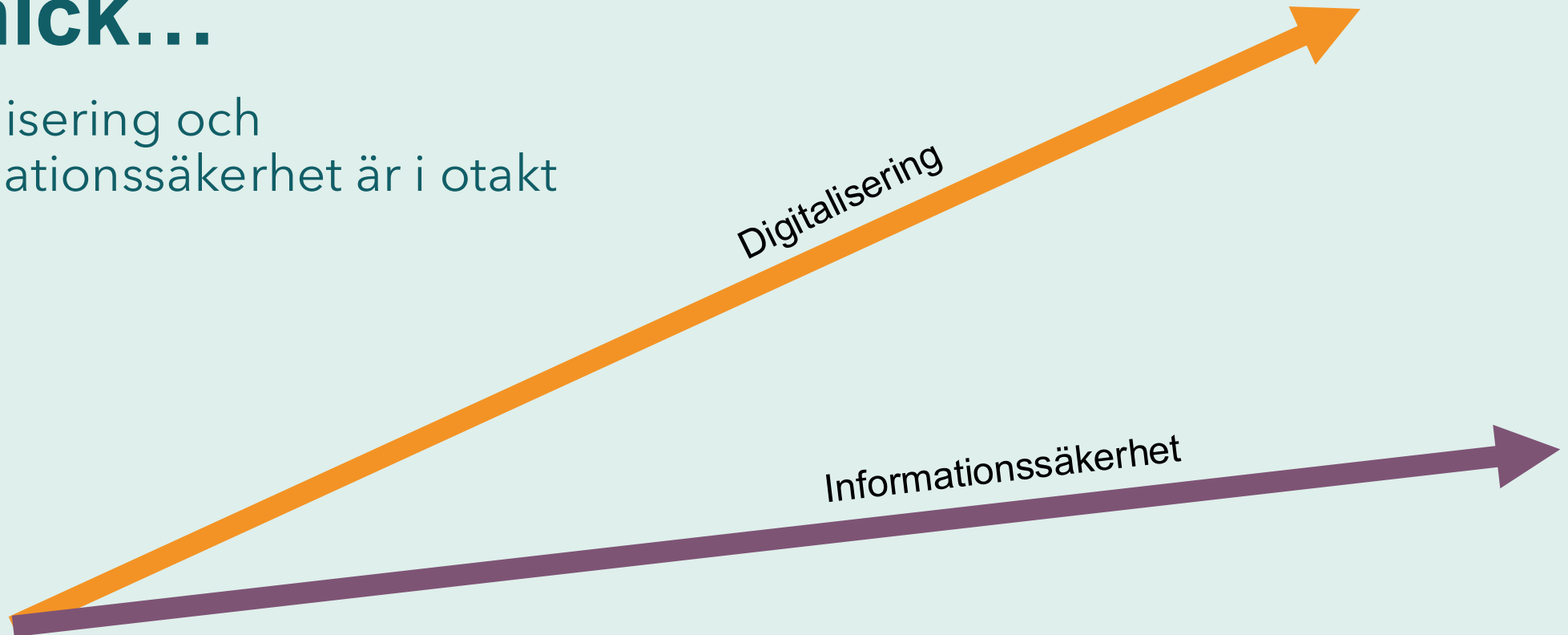
- *ADB-säkerhet blev
informationssäkerhet*
- *...då kom paniken...!*
- *...men, en "hippie" från
Kalifornien tyckte vi behövde
något nytt...*

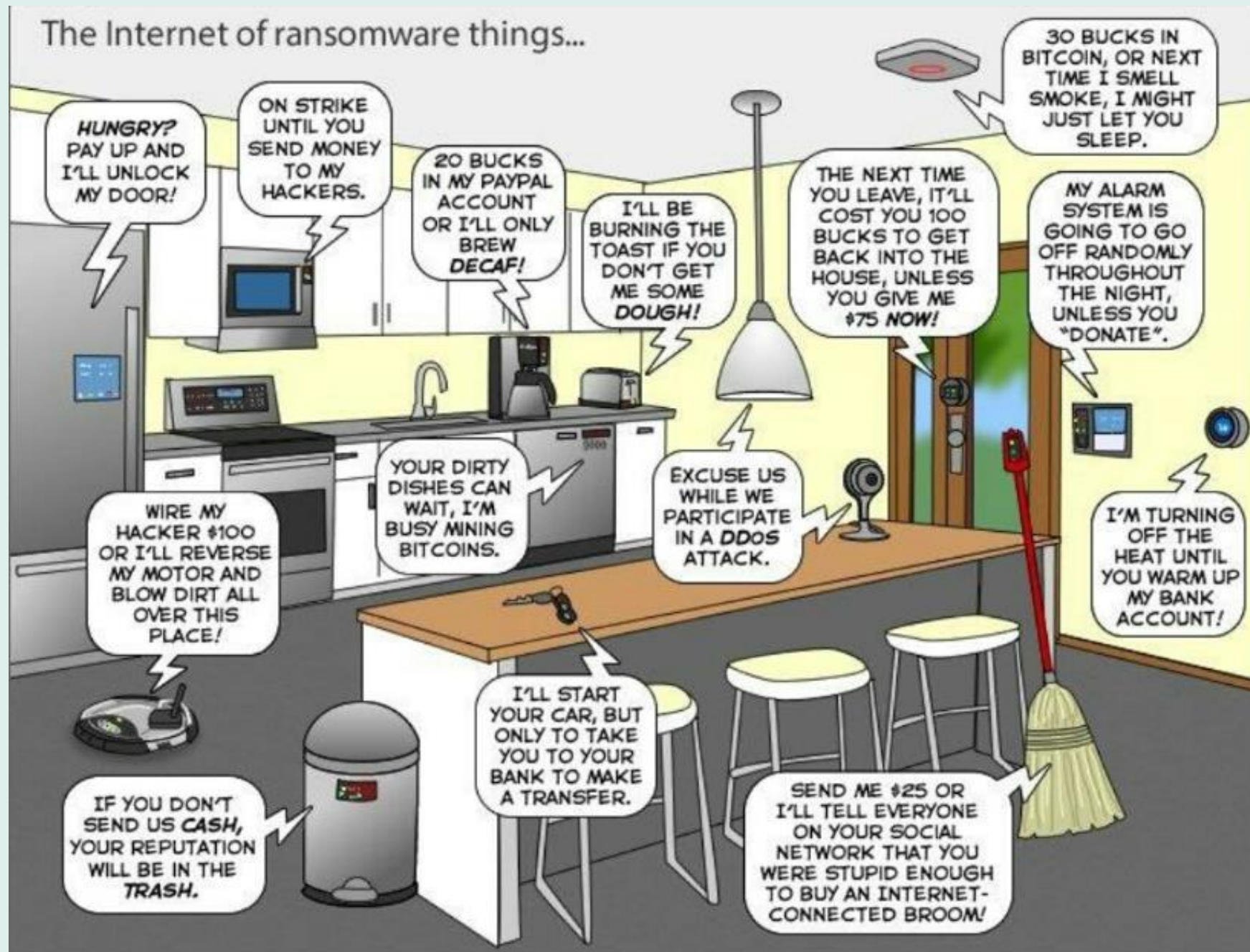
Idag...ish

...är ju ingen picknick...

- Digitalisering och informationssäkerhet är i otakt

The Internet of ransomware things...

Vad händer i vår omvärld?

Kraftvärmeverket Mältan utanför Karlskrona har utsatts för ett cyberangrepp. Foto: Affärsvärlden

Kraftvärme utsatt för

UPPDATERAD 3 OKTOBER 2025

Kraftvärmeverket Mältan utsatt för cyberangrepp.

– Vi ska utreda vad som har hänt, säger Claesson, pressansvarig för Mältan.

CHEFEN MUST FÖRORD

Vi lever i en dramatisk tid med stora osäkerheter. När detta skrivs i december 2025 ser vi tillbaka på ett år där säkerhetsläget fortsatt har försämrats. Hoten mot Sverige är mycket allvarliga och läget kan förvärras ytterligare.

Region Västerbotten utsatt för överbelastningsattack

20 NOVEMBER 2025 PUBLICERAD 20 NOVEMBER 2025

De stulna uppgifterna omfattade bland annat personnummer, telefonnummer, adress och anställnings-id. Foto: Isabell Højman/TT

60 sekunder: Cyberangreppet och jätteläckan från Miljödata

PUBLICERAD 19 SEPTEMBER 2025

Över en miljon svenskers personuppgifter läckte efter ett cyberangrepp mot systemleverantören Miljödata. Jätteläckan har gjort att skyddade personuppgifter och annat känsligt material publicerats på darknet.

Miljödata drabbades i slutet av augusti för en hackerattack där känsliga uppgifter som personnummer, adresser och telefonnummer lades ut på darknet. Bland annat så har företag som arbetar med svars makten och personer med

priceringen grovt dataintrång och

argonen som en hackerattack mot Dorotea kommun och skolor. Fortfarande ligger datorsystem nere, vilket

Regleringen är mer omfattande

...ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete...

SVENSK STANDARD Förordning (2018:1173) om
SS-EN ISO/IEC 27001:2017 informationssäkerhet för
samhället, viktiga och digitala tjänster

Informationssäkerhet- Cybersäkerhet till ISO/IEC 27001:2017
Ledningssystem för informationssäkerhet
(ISO/IEC 27001:2017) om

Pressmeddelande från [Försvarsdepartementet](#)

Regeringen utfärdar en ny
cybersäkerhetslag

Myndigheten för civilt försvars
författningssamling

Regeringen
cybersäkerhet
cybersäkerhet
hårdare och

Utgivare: Anna Asp
ISSN 2000-1886

**MCFFS
2026:1**

Utkom från trycket
den 9 januari 2026

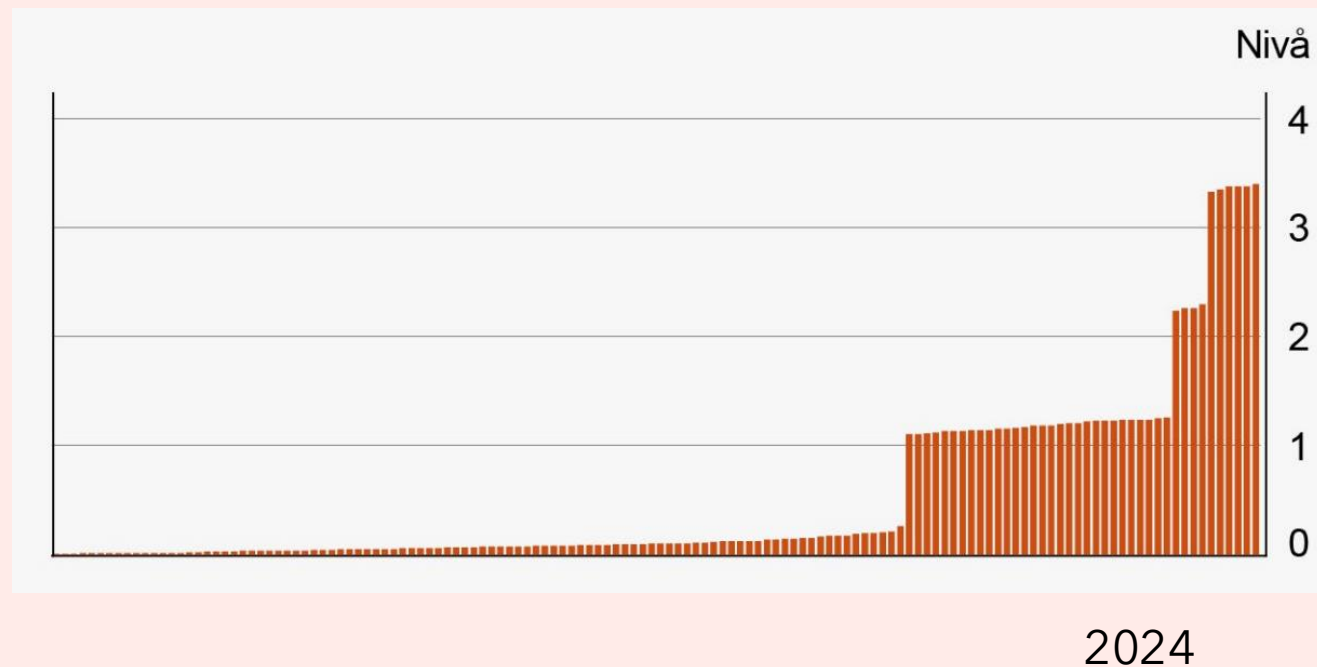
– För att Sverige
många av lagarna
exempelvis om
verksamhetsutövare
bygga Sverige
utfärdat syfte
försvar Carl-

**Myndigheten för civilt försvars föreskrifter om
anmälan och identifiering av väsentliga och viktiga
verksamhetsutövare;**

beslutade den 8 januari 2026.

Myndigheten för civilt försvar föreskriver¹ följande med stöd av 38 §
cybersäkerhetsförordningen (2025:1507).

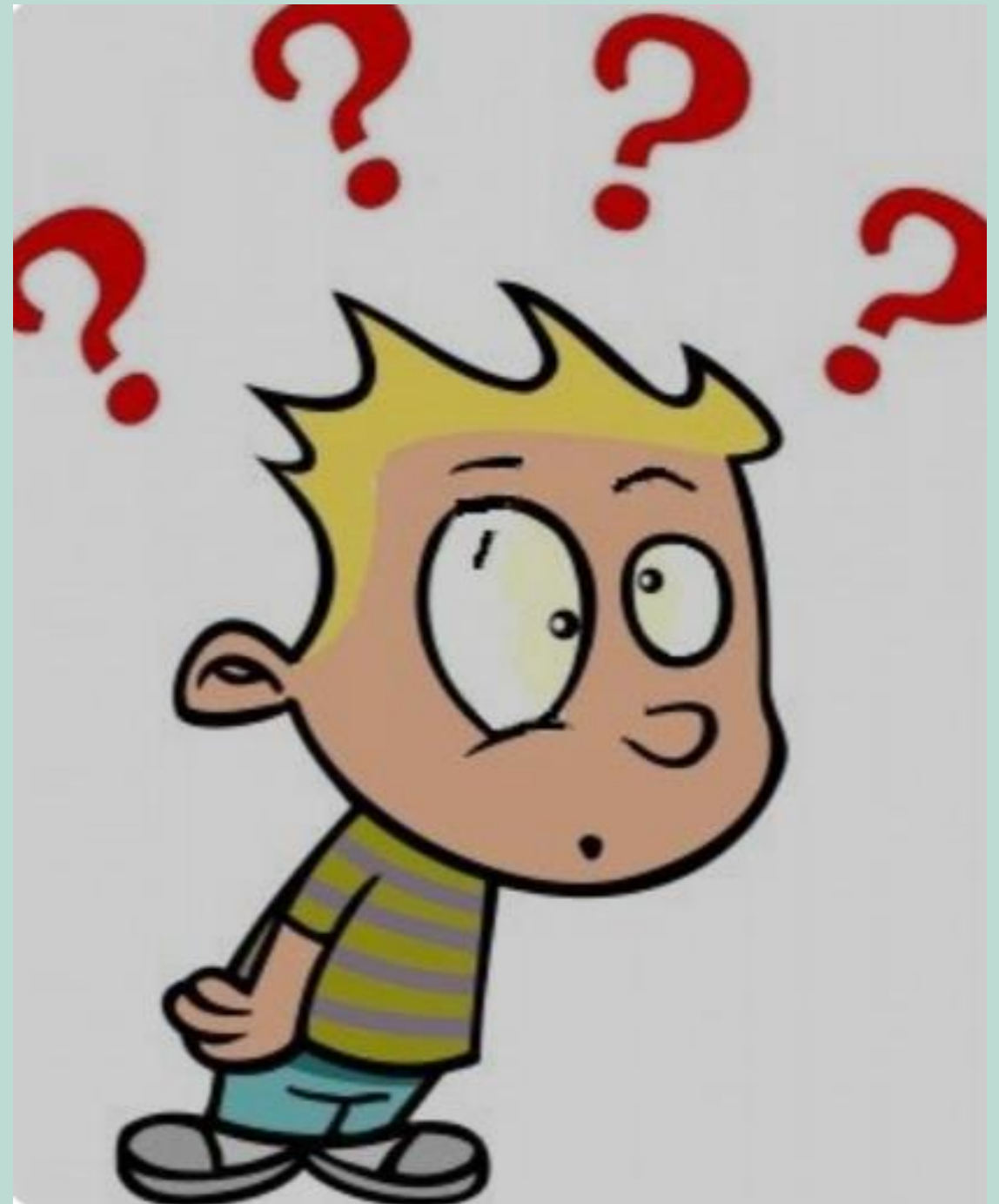
Nuläget, för kommunerna

Vi måste bli bättre!

De kommande 30 åren...

”Det vete katten...”

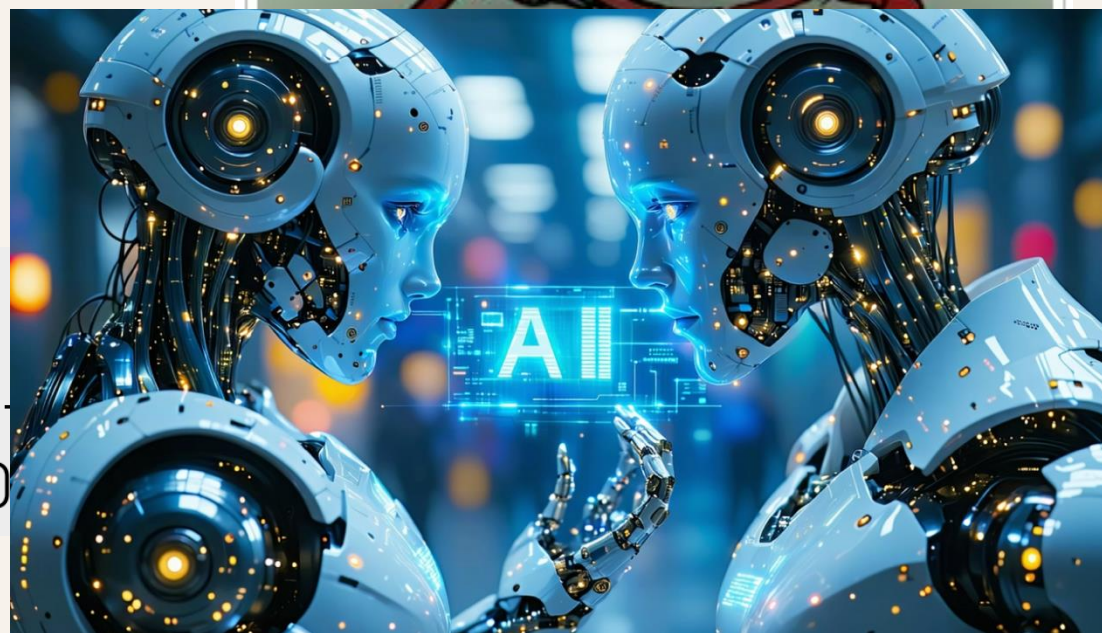
“Möjligheterna är oändliga”

Det är stora utmaningar framöver...

- Omvärlden förändras...
- Hjulen snurrar fortare och fortare...
- AI

SVERIGES SÄKERHET

→ De yttre hoten mot Sveriges säkerhet bedöms öka i flera avseenden fram till 2030

...men, den kanske största utmaningen framöver...

- Regleringen kommer vara mycket mer omfattande

Pressmeddelande från [Försvarsdepartementet](#)

Regeringen utfärdar en ny cybersäkerhetslag

Publicerad 15 december 2025

Regeringen har den 11 december utfärdat en ny cybersäkerhetslag och beslutat om en ny cybersäkerhetsförordning. Det innebär att kravställningen blir hårdare och tydligare gentemot många verksamhetsutövare.

– För att Sveriges cybersäkerhet ska kunna stärkas på bred front så behöver många av landets verksamhetsutövare lägga i en högre växel. Det handlar exempelvis om kommuner och företag, som för den enskilda verksamhetens räkning behöver bygga upp sin motståndskraft – i syfte att bygga Sverige mer motståndskraftigt. Den lag som regeringen nu har utfärdat syftar till att skärpa den kravställningen, säger minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin.

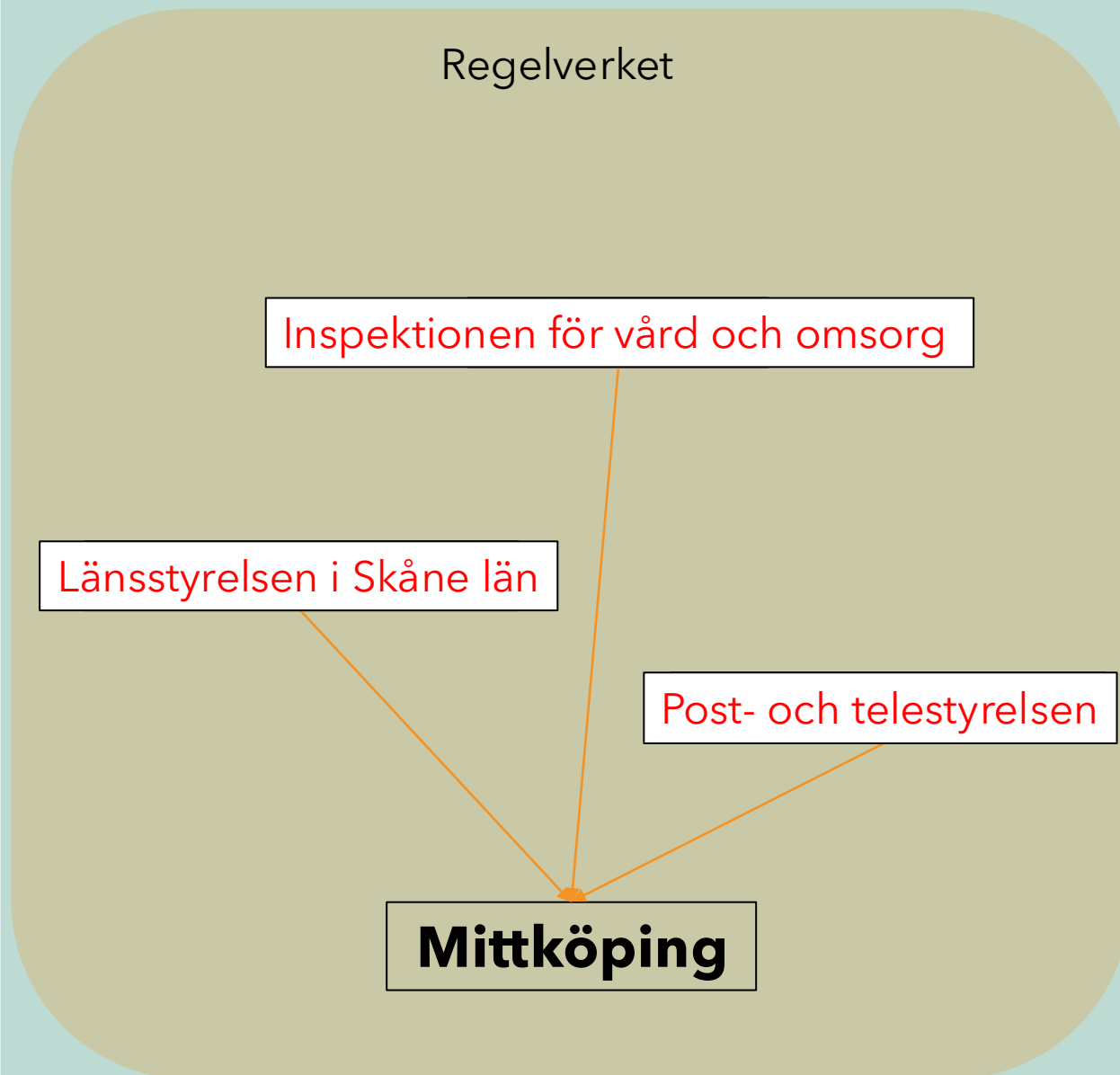
Tillsyn

- 24 stycken sektorer, enligt Cybersäkerhetsförordning (2025:1507)
- 13 stycken tillsynsmyndigheter, enligt Cybersäkerhetsförordning (2025:1507)

Tillsyn

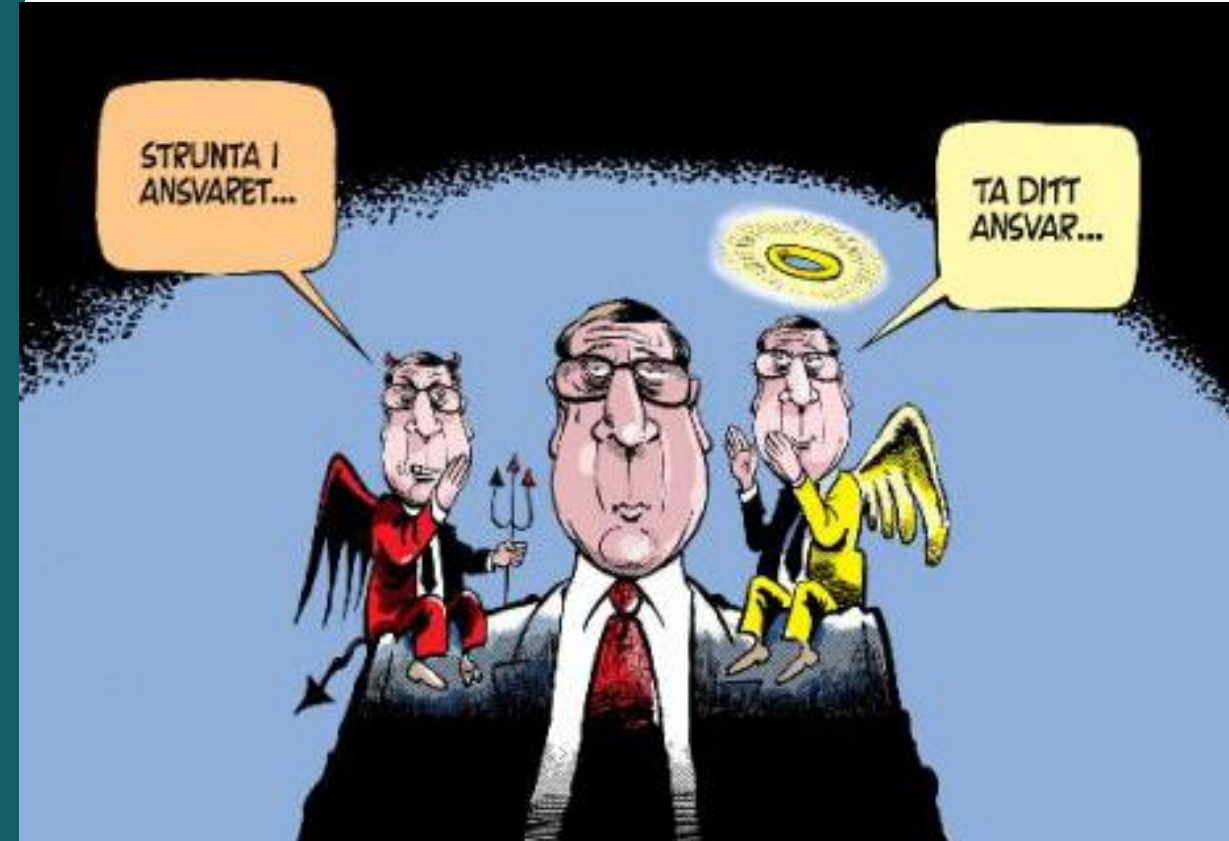
- Hur komplext kan det bli...?

Vad krävs av oss?

- Ledningens deltagande i informations- och cybersäkerhetsarbetet

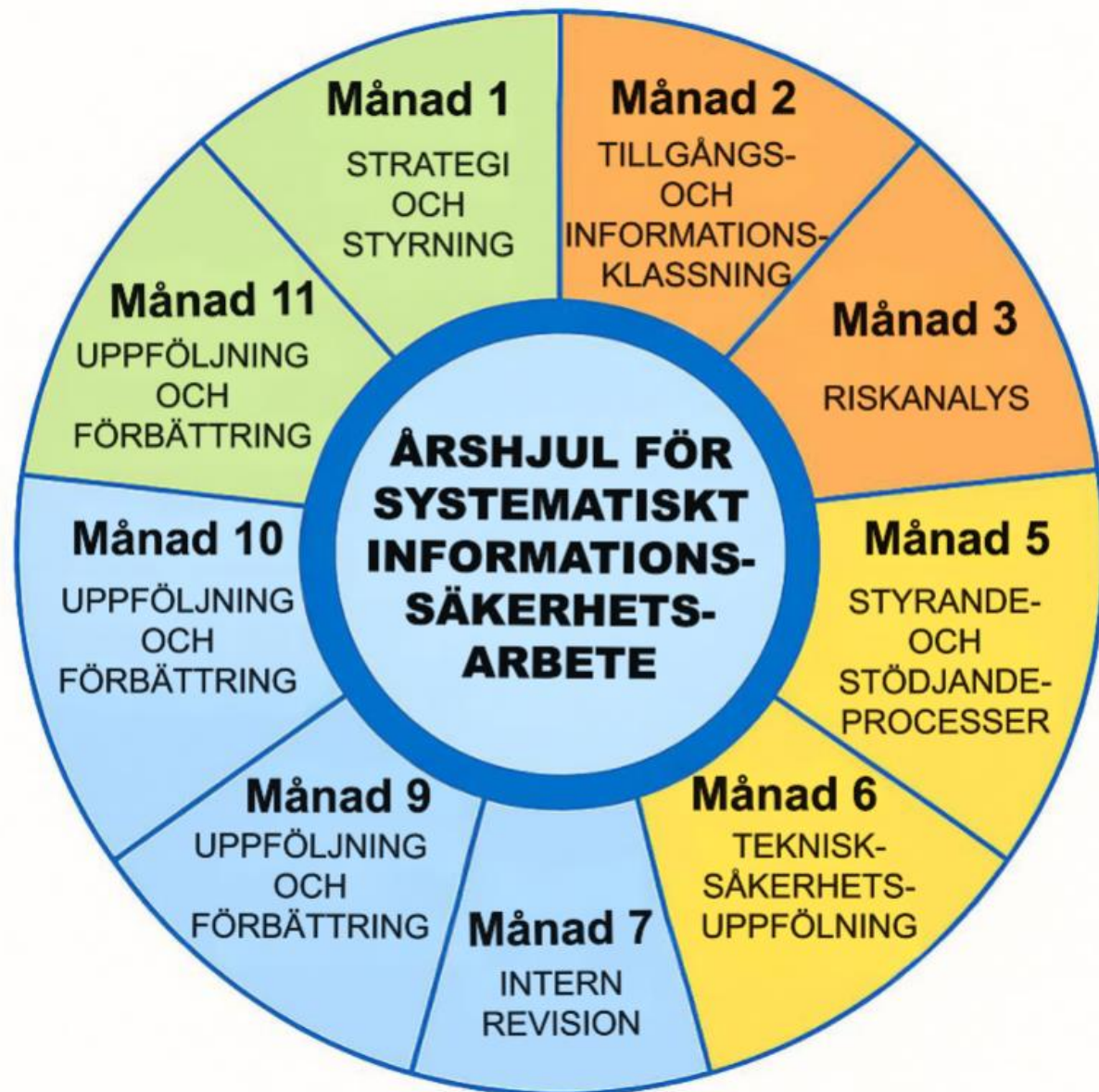
Pressmeddelande från [Försvarsdepartementet](#)

försvar Carl-Oskar Bohlin.

Vad krävs av oss?

- Ledningens deltagande i informations- och cybersäkerhetsarbetet
 - Ledningens genomgång

Vad krävs av oss?

- *Ledningens deltagande i informations- och cybersäkerhetsarbetet*
- Utbildning
 - Ledningen ska genomgå utbildning om riskhanteringsåtgärder och anställda ska erbjudas sådan utbildning.

Vad krävs av oss?

- *Ledningens deltagande i informationssäkerhets- och cybersäkerhetsarbetet*
- *Utbildning*
- *Säkerhet i leveranskedjor*

Tillsammans är vi starka!

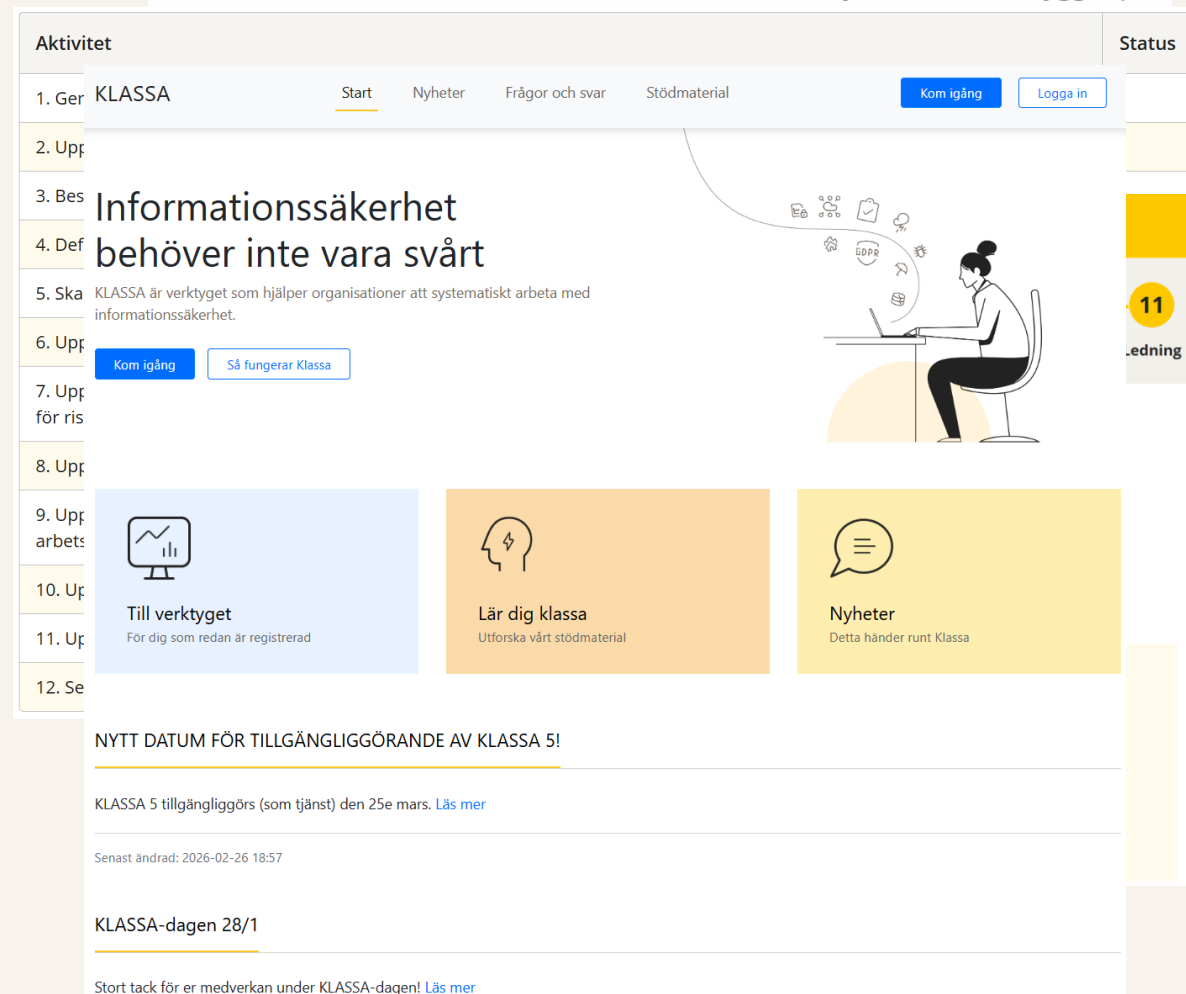

Vad behöver vi...?

- Metodstöd Informationssäkerhet
- KLASSA

Metodstöd Informationssäkerhet

Här får du konkreta tips på och exempel om hur din kommun kan utveckla och förbättra organisationens systematiska- och riskbaserade informationssäkerhetsarbete. Metodstödet består av fyra nivåer och bygger på

The screenshot shows the KLASSA web portal interface. At the top, there's a navigation bar with tabs: 'Start' (selected), 'Nyheter', 'Frågor och svar', and 'Stödmaterial'. There are buttons for 'Kom igång' and 'Logga in'. Below the navigation bar, a sidebar on the left lists activities from 1 to 12. The main content area features a large heading 'Informationssäkerhet behöver inte vara svårt' with a subtext explaining that KLASSA is a tool to help organizations work systematically with information security. To the right of this text is an illustration of a person sitting at a desk with a laptop, surrounded by icons representing various security concepts. Below the main heading, there are three colored boxes: a blue box for 'Till verktyget' (For those already registered), an orange box for 'Lär dig klassa' (Explore our support material), and a yellow box for 'Nyheter' (This is happening around Klassa). At the bottom, there are two news sections: 'NYTT DATUM FÖR TILLGÄNGLIGGÖRANDE AV KLASSA 5!' and 'KLASSA 5 tillgängliggörs (som tjänst) den 25e mars. Läs mer', followed by a date 'KLASSA-dagen 28/1' and a thank you message for participation during KLASSA-day.

Tack för
uppmärksamheten!

